

Giải bài tập SGK Địa lý 12:

Bài 7: Đất nước nhiều núi (Tiếp theo)

Bài 1 (trang 35 SGK Địa Lí 12)

Đồng bằng sông Hồng và Đồng bằng sông Cửu Long có những điểm gì giống và khác nhau về điều kiện hình thành, đặc điểm địa hình và đất?

Lời giải:

a) Những điểm giống và khác nhau của Đồng bằng sông Hồng và Đồng bằng sông Cửu Long.

- Giống:
 - Đều là đồng bằng châu thổ do phù sa sông ngòi bồi tụ dần trên một vịnh biển nông, thềm lục địa mở rộng tạo thành.
 - Địa hình thấp, tương đối bằng phẳng.
 - Diện tích rộng.
- Khác:
 - Diện tích: Đồng bằng sông Cửu Long rộng hơn.
 - Địa hình:
 - Đồng bằng sông Hồng có hệ thống đê chia cắt ra thành nhiều ô. Vùng trong đê không được bồi đắp phù sa hàng năm, tạo thành các bậc ruộng cao bạc màu và ô trũng ngập nước; vùng ngoài đê thường xuyên được bồi đắp phù sa.
 - Đồng bằng sông Cửu Long, trên bề mặt không có đê, nhưng có mạng lưới kênh rạch chằng chịt nên mùa lũ nước ngập sâu ở vùng trũng Đồng Tháp Mười, còn về mùa cạn, nước triều lấn mạnh làm gần 2/3 diện tích đồng bằng bị nhiễm mặn.

b) Đặc điểm của dải đồng bằng ven biển miền Trung

- Có tổng diện tích 15.000km², phần nhiều hẹp ngang và bị chia cắt thành nhiều đồng bằng nhỏ, chỉ có một số đồng bằng được mở rộng ở cửa sông lớn (đồng bằng Thanh Hóa, Nghệ An, Quảng Nam, Phú Yên).
- Ở nhiều đồng bằng thường có sự phân chia làm 3 dải: giáp biển là cồn cát, đầm phá; giữa là vùng thấp trũng, dải trong cùng đã được bồi tụ thành đồng bằng.
- Trong sự hình thành đồng bằng, biển đóng vai trò chủ yếu. Đất có đặc tính nghèo, ít phù sa.

Bài 2 (trang 35 SGK Địa Lí 12)

Nêu đặc điểm của dải đồng bằng ven biển miền Trung.

Lời giải:

- Dải đồng bằng ven biển miền Trung có diện tích khoảng 15 nghìn km², đất ở đây thường nghèo, nhiều cát, ít phù sa sông.
- Đồng bằng phân nhiều hẹp ngang và bị chia cắt thành nhiều đồng bằng nhỏ. Chỉ một số đồng bằng được mở rộng ở các cửa sông lớn như đồng bằng Thanh Hóa của hệ thống sông Mã, sông Chu, đồng bằng Nghệ An (sông Cả), đồng bằng Quảng Nam (sông Thu Bồn) và đồng bằng Tuy Hòa (sông Đà Rằng).
- Ở nhiều đồng bằng thường có sự phân chia làm ba dải: giáp biển là cồn cát, đầm phá; giữa là vùng thấp trũng; dải trong cùng đã được bồi tụ thành đồng bằng.

Bài 3 (trang 35 SGK Địa Lí 12)

Nêu những thuận lợi, hạn chế của thiên nhiên khu vực đồi núi và khu vực đồng bằng đối với phát triển kinh tế - xã hội ở nước ta.

Lời giải:

a) Khu vực đồi núi

- Các thế mạnh về tài nguyên thiên nhiên
 - Khoáng sản: các mỏ khoáng sản tập trung ở vùng đồi núi là nguyên liệu cho nhiều ngành công nghiệp.
 - Rừng và đất trồng: tạo cơ sở cho phát triển nền nông, lâm nghiệp nhiệt đới, đa dạng hoá cây trồng.
 - Tài nguyên rừng giàu có về thành phần loài động, thực vật và nhiều loài quý hiếm.
 - Các bề mặt cao nguyên và các thung lũng tạo thuận lợi cho việc hình thành các vùng chuyên canh cây công nghiệp, cây ăn quả, phát triển chăn nuôi đại gia súc và trồng cây lương thực.
 - Địa hình bán bình nguyên và đồi trũng du thích hợp để trồng các cây công nghiệp, cây ăn quả và hoa màu.
 - Nguồn thủy năng: các sông miền núi có tiềm năng thủy điện rất lớn.
 - Tiềm năng du lịch: miền núi có điều kiện để phát triển các loại hình du lịch (tham quan, nghỉ dưỡng, du lịch sinh thái,...).
- Các mặt hạn chế
 - Địa hình bị chia cắt mạnh, nhiều sông suối, hẻm vực, sườn dốc gây trở ngại cho giao thông, cho việc khai thác tài nguyên và giao lưu kinh tế giữa các vùng.
 - Do mưa nhiều, độ dốc lớn, miền núi còn là nơi xảy ra nhiều thiên tai (lũ nguồn, lũ quét, xói mòn, trượt lở đất,...).
 - +Tại các đứt gãy sâu có nguy cơ phát sinh động đất.
 - Vùng núi đá vôi thiếu đất trồng trọt và khan hiếm nước.

- Trên các vùng núi cao, địa hình hiểm trở, cuộc sống của người dân gặp nhiều khó khăn.

b) Khu vực đồng bằng

- Thuận lợi
 - Là cơ sở để phát triển nông nghiệp nhiệt đới, đa dạng hoá các loại nông sản, đặc biệt là lúa nước.
 - Cung cấp các nguồn lợi thiên nhiên khác như khoáng sản, thủy sản và lâm sản.
 - Là điều kiện thuận lợi để tập trung các thành phố, khu công nghiệp, trung tâm thương mại.
- Hạn chế: thường xuyên chịu thiên tai như bão, lụt, hạn hán,...